

دو چیز که به بیان امام علی(ع) قدر فضیلتشان را نمی شناسند

ایام جوانی و نوجوانی از مهم ترین دوران زندگی انسان به شمار می رود. روح فرد در این سنین آکنده از عشق و امید و آرزوست. این ایام درخشندگی و فروغ زندگی بوده و دوران قوت و قدرت است.

ایام جوانی و نوجوانی از مهم ترین دوران زندگی انسان به شمار می رود. روح فرد در این سنین آکنده از عشق و امید و آرزوست. این ایام درخشندگی و فروغ زندگی بوده و دوران قوت و قدرت است.

بلوغ نوجوانی میان همه ملت ها مورد توجه خاص بوده و آن را یک شمول مهم و انقلابی پراوج در حیات آدمیان تلقی می کرده اند، آیین مقدس اسلام ضمن برنامه های جامع و سعادت بخش خود، توجه خاصی به نسل جوان معطوف داشته و آنان را از کلیه جهات تحت مراقبت کامل قرار داده است.

حضرت علی (ع) می فرمایند: [#171;شیئاً لا یعرفُ فضلُهُما إلا مَنْ فقدَهما الشَّبابُ والعافیة.؛ دو چیز است که قدر فضیلت شان را نمی شناسد مگر کسی که آن را از دست داده باشد؛ یکی جوانی و دیگری تندرستی و عافیت.](#)

این حدیث امام علی (ع) نعمت جوانی را در ردیف بزرگترین نعمت های الهی یعنی صحت و سلامت آورده است و به اندازه ای آن را مجهول القدر دانسته که می فرماید تنها در موقع فقدان جوانی می توان به ارزش آن پی برد.

پس موضع اسلام در برابر نوجوانان و جوانان موضعی است که آن ها را بزرگترین سرمایه ها تلقی کرده و از نیرویشان در جهت خیر و صلاح سعادتشان استفاده کرده است. از شور و نشاط جوانان و از قدرت جسمی آنان استفاده برده شده و بسیاری از مشکلات جامعه اسلامی زمان پیامبر (ص) از طریق آنان مرتفع گردیده است.

امکان انحراف در میان جوانها و آسیب پذیری آنها بیشتر است. در برابر این صفت ها، قدرت های بدنی جوان افزایش یافته و باید از این نیرو بیشترین استفاده ممکن را داشته باشد حرکت تکاملی جوان از آمادگی و خودسازی او شروع شده و با طرح شدن مشکلات در زندگی باید مبارزه حقیقی خود را با نفس خویش آغاز نموده و این تهذیب را تا پیری ادامه دهد.

از جمله خصوصیات که در این دوران با ایشان هست و اسلام آن را مهم ترین خصوصیات می داند، علم آموزی و هدایت پذیری دوران نوجوانی است. اسلام توجه زیادی به علم آموزی دارد و برای علم ارزش فراوانی قائل است.

توصیه ها و تأکیدهایی که از سوی ائمه اطهار در مورد تعلیم آمده است، تکیه خاصی روی تعلّم در جوانی و نوجوانی دارد. اهمّیت تعلیم و تعلّم در نوجوانی و جوانی به حدّی است که امام صادق (ع) جوانانی را که عالم و تحصیل کرده نباشند و از سویی هم متعلّم و دانشجو نباشند، جوانانی به حساب می آورد که جوانی خود را ضایع نموده و در نهایت به گناه آلوده خواهند شد.

از خصوصیات دیگر هدایت پذیری است و این تأکیدی است برای پدران و مادران و نیروهای تبلیغی جامعه که باید کوشش های هدایت گر آنان متوجه ارشاد جوانان باشد. رسول اکرم (ص) در این باره می فرمایند: به شماها درباره نوجوانان به نیک سفارش می کنم زیرا آنها دلی رقیق تر و قلبی فضیلت پذیر دارند و مبنای این فضیلت پذیری را پذیرفتن سخنان الهی می داند و در موقعی اعلام می نماید که پیران از دعوت پیامبر (ص) سرباز می زنند حال که فضیلت پذیری و رقت قلب در جوانان به چشم می خورد، باید علومی را به

آنان بیاموزیم که به زندگی او معنا دهد و سعادت او را تأمین کند.

آنچه که از مطالب فوق برداشت می شود، موقعیت برتر یک جوان و نوجوان در برخورداری از مواهب الهی در جهت سازندگی اوست و باید جوان را آگاه نمود تا وقوف کامل به این امر داشته باشد و زمینه پرورش چنین سعادت‌ی باید توسط بزرگسالان در اختیار نوجوان قرار گیرد تا بتواند بهره کافی از اوقات خوش عمر خود داشته و پایه های پرورش معنویت ما و سازندگی روحش را بر مبنای چنین حرکت حیات بخش قرار دهد. و در برابر امکاناتی که در اختیار جوانان و نوجوانان گذاشته شده است. آفاتی هم به ظهور خواهد رسید که جوانان و نوجوانان باید مراقب این نوع از آفت ها باشند.